

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради

Заклад вищої освіти	Харківський національний автомобільно-дорожній університет
Освітня програма	52688 Філологія (Прикладна лінгвістика)
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	035 Філологія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради

13.03.2026 р.

Справа № 0134/АС-26

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 03 "Гуманітарні науки" у складі:

Сминтина Олена Валентинівна – головуєчий,
Афанасьєва Людмила Василівна,
Філоненко Наталія Георгіївна,
Філатова Оксана Степанівна,
Федик Тамара Олександрівна,
Соколовський Олег Леонідович,
Романенко Олена Віталіївна,
Кравченко Олександр Васильович,
Корновенко Сергій Валерійович,
Виткалов Сергій Володимирович,
Бутченко Тарас Іванович,
Бондаренко Олександр Сергійович,
Луцак Світлана Миколаївна,

за участі запрошених осіб:

Батракова Анжеліка Геннадіївна, Панкова Оксана Володимирівна – представник ЗВО,
Птушка Анастасія Сергіївна – гарант ОП,
Ребрій Інна Миколаївна – керівник експертної групи,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Харківський національний автомобільно-дорожній університет
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	52688
Назва ОП	Філологія (Прикладна лінгвістика)
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація (за наявності)	035.10 прикладна лінгвістика
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про умовну (відкладену) акредитацію.

За – 12, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Аналіз

У цьому розділі ГЕР надає оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Аналізу» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності за критерієм, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію

Критерій 1. Проектування освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Звіт ЕГ верифіковано. Щодо зауваження про неповноту забезпечення структурою ОПП перекладацьких компетентностей і ПРН - ГЕР додатково хоче наголосити на тому, що у переліку найменувань професій в ОПП зазначено шифри і назви, які стосуються 7 (магістерського), а не 6 (бакалаврського) рівня НРК. Мова, власне, про 2444 Професіонали в галузі філології, лінгвістики та перекладів; 2444.2 Філологи, лінгвісти, перекладачі та усні перекладачі. Крім того, у цьому підкритерії, на думку ГЕР, доцільно підкреслити ще й проблему незабезпечення змістом ОПП частини інтегральної компетентності, СК5, СК7 і ПРН8, ПРН13, зокрема в аспекті вивчення фольклору/ усної народної творчості, позаяк відповідна тематика взагалі відсутня навіть в ОК "Напрями і стилі світової літератури", уведеному в ОПП аж у 2025 році (до того часу жодної літературознавчої дисципліни в ОПП не було, у редакції 2025 вона введена чомусь у 4 семестрі - замість ОК "Стилістика", через що склалася ситуація, що випускники 2026 і 2027 років узагалі не вивчали літературознавчу дисципліну). ГЕР не погоджується із проектною групою, що частково літературознавча проблематика вивчається в ОК4 з історії (бачимо теми, які стосуються української культури загалом, а не власне літератури) чи в мовознавчих ОК3, ОК10 і ОК14. З огляду на сказане, ГЕР вважає, що редакції ОПП з шифром 035 не цілком дозволяють досягти всіх результатів галузевого стандарту відповідного рівня освіти.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Звіт ЕГ верифіковано. Погоджуємося, що професійного стандарту для відповідного рівня філологічної освіти немає. Однак у Відомостях СО зазначено про врахування професійних стандартів, зокрема перекладача-дактилолога, що не відображено ні в назвах ОК чи їх модулів, ні у видах практик. Тематику зі сфери дактилології ГЕР помітила тільки в ОК 17: наявна єдина тема "Безбар'єрність, інклюзивна термінологія, етика перекладацької діяльності та роль перекладача-дактилолога" (6 год). У програмах практик опанування методики й навичок перекладу для осіб із вадами слуху/ мови взагалі не простежується. Про який інший професійний стандарт сказано в СО, не зрозуміло; можливо, використання форми множини ("професійних стандартів") є помилкою.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Звіт ЕГ верифіковано. Погоджуємося із зауваженням про потребу увиразнити особливість ОПП. ЗВО у відповіді з цього приводу наголошує на "чітко визначеному галузевому фокусі" програми, покликаючись на підготовку "фахівців для транспортної та дорожньо-будівельної інфраструктур", згадуючи технічний переклад, вивчення галузевої термінології тощо. Зазначена проблематика галузевого перекладу та відповідної термінології спорадично наявна в ОК 17 і ОК 13-14 (переважно по 3-4 теми). Для увиразнення зазначеного вище фокусу ГЕР рекомендує ввести або окремі дисципліни, або великі змістові модулі, які стосуватимуться галузевого термінознавства та галузевого перекладу.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Звіт ЕГ верифіковано.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Звіт ЕГ верифіковано.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень Е

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Аналіз

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Звіт ЕГ верифіковано.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Звіт ЕГ верифіковано. ГЕР підтримує думку ЕГ стосовно недоліків логічно-структурної схеми ОП, зокрема послідовності вивчення ОК16 Системи машинного перекладу (4 сем.), а відтак ОК17 Теорія і практика перекладу (6-7 сем.). Аргументи ЗВО у відповіді на звіт ЕГ: ОК16 "містить власну теоретичну базу, яка стосується комп'ютерної лінгвістики, алгоритмічних підходів до обробки природної мови та принципів функціонування автоматизованих перекладацьких систем та не передбачає опанування класичної перекладацької теорії, адже предмет дослідження - автоматизований переклад як технологія, а не лінгвістична практика перекладача"; "Дисципліни представляють різні аспекти перекладу: ОК16 - переклад як технологія та об'єкт комп'ютерного моделювання; ОК17 - переклад як професійна лінгвістична діяльність. Послідовність курсів забезпечує цілісне формування перекладацької компетентності, включно з цифровими та ІТ-компетентностями. Раннє вивчення цифрових інструментів відповідає потребам ринку праці: сучасний перекладач дедалі частіше виконує роль постредактора, аналітика якості перекладу та користувача САТ-інструментів"; "Дисципліни не перебувають у відношенні «загальна теорія → прикладна реалізація», а представляють різні рівні і типи компетентностей: технологічні (машинний переклад) та класичні перекладацькі", - не тільки не переконують, а й хибують у змістовому та термінологічному сенсі, адже спостерігаємо сплутування т.зв. "машинного" та "автоматизованого" перекладу, підкреслення ролі суб'єкта перекладу, який повинен уміти проаналізувати перекладацьку роботу машини, здійснити постредагування тощо, а це в принципі не можливо зробити, якщо не володієш власне лінгвістичними принципами й методиками перекладу, а тим паче засвоїти на практиці. У згаданому контексті нелогічним є і планування навчальної практики ОК21 (4 сем.), яка має мету сформувати "знання і вміння, пов'язані з автоматизацією процесу перекладу", перед ОК 17 (6-7 сем.). ГЕР рекомендує визначитися з коректною назвою ОК16 (мова про машинний чи/та автоматизований переклад) й увідповіднити в структурі ОПП логіку набуття, закріплення та перевірки відповідних навичок перекладу. Крім того, доречним вважаємо введення ОК чи модуля з постредагування машинного перекладу, яке є дуже важливим у діяльності сучасного перекладача. ГЕР відзначає аналогічну до попередньої проблему формування педагогічних компетентностей: ОК12 випереджує ОК19, тобто спершу вивчається методика навчання, а тоді вже теорія навчально-виховної діяльності. ГЕР підтримує пропозицію ЕГ про введення окремого ОК (наприклад, курсової роботи чи ін.), щоби повноцінно забезпечити досягнення ЗК 13 та ПРН 19. Відповідь ЗВО про формування дослідницьких умінь і навичок у межах ОК через виконання аналітичних і проектних завдань (ОК 20, 22, 23), участь у науково-практичних конференціях і т.ін. не переконує щодо можливості організації на ОПП ґрунтовної наукової діяльності. Зазначені проблеми в логіко-структурній схемі ОП є суттєвим недоліком.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Звіт ЕГ верифіковано. Як і ЕГ, ГЕР рекомендує повноцінно забезпечити в структурі ОПП формування літературознавчих СК і ПРН (зокрема й тих, що стосуються фольклору), про що йшлося вже в п.1.1, не підмінюючи поняття історії літератури і теоретико-літературознавчі знання вивченням лише стилістики. Із приводу відповіді ЗВО на зауваження ЕГ про дещо формальну заміну назви "Стилістика" (редакції 2022-2024 рр.) на "Напрями і стилі світової літератури" (редакція 2025 р.), у результаті чого зміст нової дисципліни становить собою поєднання тем зі стилістики "з уривками літературних творів англійською для читання та аналізу", ГЕР хоче зауважити, що і в назвах тем нової ОК 10, і у формулюваннях авторів відповіді на звіт ЕГ чітко простежується слабка диференціація понять стилістичний/стильовий, а відтак і нечіткість розуміння відмінності мовознавчої та літературознавчої стилістики. ГЕР також радить згармонізувати структуру ОПП відносно ключових напрямків підготовки за спеціалізацією "Прикладна лінгвістика", забезпечивши їх відповідність відсотковому співвідношенню, яке було рекомендовано гарантам програм за цією спеціалізацією під час вебінару "Формування якісної освітньої програми за спеціальністю 035 "Філологія", організованого 28 березня 2024 року НАЗЯВО (<https://www.youtube.com/watch?v=IQ-3QDrAEIY>). Що стосується блоку дисциплін "ІТ-складова", особливо важливого для спеціалізації "Прикладна лінгвістика", ГЕР рекомендує більшою мірою наблизити ці предмети до лінгвістичної царини, ввести ОК, що матимуть модулі з корпусної і комп'ютерної лінгвістики, електронної термінографії тощо.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Звіт ЕГ верифіковано.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Звіт ЕГ верифіковано. ГЕР підтримує міркування ЕГ щодо недоліків у проєктуванні та забезпеченні практичної підготовки студентів. ОПП і навчальний план передбачають 4 види практик: ОК20 «Навчальна практика» (2 сем.), ОК21 «Навчальна практика» (4 сем.), ОК 22 «Виробнича (педагогічна) практика» (6 сем.), ОК 23 «Виробнича практика» (8 сем.). Про проблеми фактичної готовності здобувачів освіти до ОК 21 (практика з машинного перекладу) уже йшлося в п. 2.2. Не зовсім логічною, хоча й менш критичною, ніж у попередньому випадку, є підготовка студентів до педагогічної практики ОК22, адже, як уже зазначалося, вартує спершу вивчати психолого-педагогічні основи діяльності вчителя/викладача, а тоді методичку викладання іноземних мов. Водночас найбільше запитань викликає практика на 1 курсі - ОК20, у програмі якої зазначено, що "навчальна практика має на меті сприяти забезпеченню комплексного розвитку навичок та вмінь, необхідних для здійснення різних видів усного та письмового перекладу, а також уможливити вільне спілкування здобувачів з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово". Зміст т.зв. "навчальних занять" цієї практики, крім вступної консультації керівника і підготовки звітної документації, стосується гендерно-фізіологічних, культурологічних питань, проблем здорового способу життя і харчування тощо ("Чоловіки. Жінки. Відмінності між чоловіками та жінками. Фізіологічні особливості. Мозок чоловіків та жінок. Естероген-тестостерон. Створення чоловіка і жінки. What makes a good big family? Assessment of homemaking"; "Здоровий спосіб життя Італійців. Здоровий спосіб життя Шведів. Здоровий спосіб життя Французів. Здоровий спосіб життя Японців. Здоровий спосіб життя Американців. Здоровий спосіб життя Австралійців"; "Stress and health. Sleep. Why do we sleep? Sleep Disorders. How to be a health-conscious person. To prevent diseases. To boost aerobic fitness. To build strength. To lose weight. To ease stress. Relationship between doctors and patients"; "Західна медицина. Модні теорії харчування"; кожна тема по 40 год.). На основі такого переліку тем, ще й без вказівки на види конкретних завдань, які виконують студенти, дуже важко зрозуміти, як саме відпрацьовуються навички усного та письмового перекладу й інші лінгвістичні завдання, тим паче, що здобувачі перед цією практикою не мали жодної перекладознавчої дисципліни. ГЕР констатує, що в програмах практик ОК20 і 21 чітко не окреслено типи завдань, які виконують студенти, та не подано переліки практичних навичок, які підлягають відпрацюванню та перевірці під час практик. Важко також зорієнтуватися, де саме проходять практики, як до них залучені роботодавці, хто оцінює практичні навички студентів тощо. ГЕР просить ЗВО надати конкретну інформацію про типи завдань і види практичних навичок, назви баз практик та процедуру оцінювання кожної практики (ОК 20, 21, 22 і 23) - як викладачами кафедр, так і сторонніми особами з числа роботодавців чи їх представників.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

Звіт ЕГ верифіковано.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Звіт ЕГ верифіковано. Додатково ГЕР хоче зауважити, що в структурі ОПП та навчального плану немає кредитного виміру кваліфікаційного екзамену, через що важко визначити фактичне навантаження здобувачів у 8-му семестрі.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Звіт ЕГ верифіковано.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

Звіт ЕГ верифіковано.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Звіт ЕГ верифіковано.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Звіт ЕГ верифіковано.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Звіт ЕГ верифіковано. ГЕР погоджується, що необхідно актуалізувати "Порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ХНАДУ", затверджений та введений у дію наказом по ХНАДУ від 10 червня 2019 року № 89, однак зазначає, що це компетенція не проєктної групи ОПП, а відповідних сервісних підрозділів ЗВО. Зазначена рекомендація ЕГ свідчить про певні інституційні недопрацювання в ХНАДУ.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Звіт ЕГ верифіковано.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Звіт ЕГ верифіковано.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

Звіт ЕГ верифіковано. ГЕР погоджується із ЕГ, що неуніфікованість підходів до оцінювання результатів навчання, зокрема використання відмінних систем, як-от 4-бальної поруч зі 100-бальною, може створювати неоднозначність у

розумінні критеріїв оцінювання та співвідношення між видами навчальної діяльності і підсумковими результатами навчання. Також ГЕР хоче зазначити, що в акредитаційній справі та на сайті відсутня програма "Атестаційного екзамену", через що важко зрозуміти, яким чином і наскільки вичерпно студентам надається інформація про зміст, форми роботи та критерії оцінювання підсумкової атестації.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

Звіт ЕГ верифіковано. У п.2.2 уже йшлося про спорадичне залучення студентів до наукової роботи та досліджень філологічного спрямування. ГЕР перевірила зміст ОК17, ОК11, ОК20, ОК22, ОК23, які зазначені у відповіді ЗВО як контраргументи з приводу забезпечення формування у студентів дослідницьких умінь і навичок. Зміст зазначених ОК не передбачає власне дослідницькі завдання, натомість ідеться більше про роботу з навчально-методичними матеріалами, підготовку документації, звітів тощо. В ОК 17 серед індивідуальних завдань згадано підготовку доповідей і статей, однак не описано, яким чином перевіряються ці види індивідуальної чи групової наукової роботи під час практичних занять.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Звіт ЕГ та відповідь ЗВО верифіковано.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

Звіт ЕГ та відповідь ЗВО верифіковано.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Звіт ЕГ та відповідь ЗВО верифіковано.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Звіт ЕГ та відповідь ЗВО верифіковано. ГЕР погоджується із ЕГ, що застосування лише тестових форм атестації обмежує можливості перевірки рівня володіння здобувачами усім мовленням, інформаційними навичками, а також перекладацькими компетентностями, які є важливими для освітньо-професійної програми з прикладної лінгвістики. Відповідь ЗВО з цього приводу не переконує, адже вона стосується обмеженого часу іспиту, використання дистанційних технологій, комплексності іспиту тощо. ГЕР переконана, що необхідно обрати відповідні типи завдань та продумати регламент іспиту таким чином, щоби охопити не лише різні типи мовленнєвих навичок, а й перекладацьких та інформаційних. Уважаємо, що зосередження на перевірці знань з трьох іноземних мов не цілком відповідає спеціалізації ОПП - прикладна лінгвістика.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Звіт ЕГ верифіковано.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Звіт ЕГ та відповідь ЗВО верифіковано.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень Е

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Аналіз

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Звіт ЕГ та відповідь ЗВО верифіковано. ГЕР погоджується з ЕГ: "аналіз кадрового забезпечення освітньої програми засвідчує наявність проблемних аспектів, що ускладнюють повною мірою забезпечення освітніх компонентів відповідно до їх змісту та прикладної спрямованості програми". У відповіді на звіт ЕГ ЗВО спробував довести, що публікації деяких із названих експертною групою викладачів відповідають дисципліні, яку вони викладають. Частково можна погодитися з аргументацією стосовно фахових публікацій викладачів ОК5, ОК7, ОК14. Що стосується доробку викладача ОК17 "Теорія і практика перекладу", то зі списку у додатку 2 СО можна виділити лише пункти 1.6 і 1.7 як такі, що стосуються цієї дисципліни. Публікації 1.1, 1.2 - про українську мову як іноземну, 1.3 і 1.5 - про вивчення іноземної мови, а не навчання перекладу. Найбільше дивує обігрування понять "синхронне онлайн-навчання" та "синхронний переклад" при обґрунтуванні відповідності публікації 1.4: "Стаття «Використання мультимедійних презентацій у процесі синхронного онлайн-навчання української мови як іноземної у режимі відеоконференції» (1.4. – таб. 2) фокусується на технологіях реального часу, що є методичним підґрунтям для теорії і практики перекладу в розрізі навчання синхронного перекладу. Це дослідження обґрунтовує принципи візуалізації та мультимедійного супроводу при перекладі наукових доповідей та складних візуальних інструкцій у дистанційному форматі". Такого типу формулювань зі своерідною підміною понять чи термінів у відповіді наявно чимало. Також ГЕР відзначає, що додана у відповіді ЗВО таблиця публікацій викладача "Педагогіки" містить 10 застарілих позицій; у новіших публікаціях (п.12-14) натрапляємо на таку дивну оказіональну професію, як "інженер-педагог". Спеціальності за дипломом і публікації викладачів інформаційних дисциплін ОК8, ОК7, ОК9, і навіть ОК16 "Системи машинного перекладу" жоднісінького стосунку до навчання філологів не мають, що ставить під сумнів можливість повноцінного забезпечення цими ОК важливих для спеціалізації ОПП компетентностей з комп'ютерної лінгвістики та машинного та/або автоматизованого перекладу. Публікації викладача єдиної літературознавчої ОК10 (ред. 2025) фактично не стосуються літературознавства; лише в п.1.4 і 1.6 ідеться про підходи "до інтеграції стилістики, світової літератури та культури" у підготовці філологів, що, ймовірно, ще раз підтверджує формальність заміни в редакції ОПП 2025 року мовознавчої дисципліни "Стилістика" (редакції 2022-2024 рр.) на "Напрями і стилі світової літератури". Сказане переконує в наявності системних і суттєвих інституційних недоліків у доборі кадрового забезпечення для аналізованої філологічної ОПП.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Звіт ЕГ та відповідь ЗВО верифіковано. На відміну від ЕГ, ГЕР вважає, як уже зазначалося вище, що не в усіх випадках добір кадрів забезпечив потрібний рівень професіоналізму для успішної реалізації філологічної ОПП у ХНАДУ.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

Звіт ЕГ та відповідь ЗВО верифіковано. ГЕР погоджується, що "у реалізації освітньої програми відсутні чітко визначені механізми системної взаємодії з роботодавцями та професійними спільнотами, зокрема щодо спільного формування або оновлення змісту освітніх компонентів, організації практичної підготовки, стажувань чи залучення фахівців-практиків до викладання окремих дисциплін", що обмежує можливості повноцінного врахування актуальних потреб ринку праці, що є особливо важливим для освітньої програми з прикладної лінгвістики.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

Звіт ЕГ верифіковано. Рекомендуємо спрямувати програми професійного розвитку викладачів на цільове підвищення кваліфікації або здобуття другої вищої освіти саме у сфері прикладної лінгвістики

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Звіт ЕГ верифіковано. Додатково ГЕР наголошує, що у СО та звіті ЕГ немає інформації про комп'ютерні класи та лінгфонні установки в приміщеннях кафедри, яка відповідає за реалізацію ОПП. Можливо, це зумовлено сучасною ситуацією війни, однак для подальшої реалізації ОПП з прикладної лінгвістики таке обладнання досить-таки необхідне.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

Звіт ЕГ верифіковано. Додатково ГЕР наголошує, що у СО та звіті ЕГ немає інформації про використання ліцензійного програмного забезпечення при викладанні машинного та/або автоматизованого перекладу. ГЕР просить надати відповідну інформацію (перелік програмного забезпечення і підтвердження щодо наявності у ЗВО відповідних ліцензій).

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Звіт ЕГ верифіковано.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

Звіт ЕГ верифіковано.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Звіт ЕГ верифіковано.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Звіт ЕГ верифіковано.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Аналіз

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Звіт ЕГ та відповідь ЗВО верифіковано, однак реальний стан проектування структури ОПП (див. п. 2.2, 2.3, 2.5 висновку ГЕР) свідчить про наявність певних системних недоліків у комунікації інституційних підрозділів та проектної групи й групи забезпечення ОПП.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Звіт ЕГ та відповідь ЗВО верифіковано.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Звіт ЕГ та відповідь ЗВО верифіковано.

4. Найявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

Випускників ще немає.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

Внутрішня система якості ЗВО не виявила порушення принципу послідовності теоретичного та практичного навчання і часткової відсутності в освітній програмі ОК, які б забезпечували всі ПРН, передбачені галузевим Стандартом. Рівень забезпечення практичної підготовки здобувачів освіти та кадрового потенціалу аналізованої ОПП свідчить про недостатній моніторинг сервісними підрозділами ЗВО процедур функціонування ОПП, а також кваліфікації, професійного досвіду та публікаційної активності викладачів відповідно до прикладної філологічної спрямованості ОПП.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ОПП подано на акредитацію вперше.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Звіт ЕГ та відповідь ЗВО верифіковано.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Звіт ЕГ верифіковано.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Звіт ЕГ верифіковано.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Звіт ЕГ та відповідь ЗВО верифіковано. Рекомендуємо на початку навчального року розміщувати програму "Атестаційного екзамену" для здобувачів 4 року навчання.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Аналіз

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування освітньої програми

1. Рекомендуємо повною мірою забезпечити реалізацію ОПП усіх РН, визначених галузевим Стандартом бакалаврського рівня освіти, зокрема й літературознавчих і фольклористичних (включно - для випускників усіх редакцій ОПП із шифром 035). 2. Рекомендуємо скоригувати перелік професій у розділі 4 профілю ОПП, у відповідності з їх специфікою філологічної підготовки, так і з рівнем освіти здобувачів. 3. Для увиразнення мети й галузевого фокусу філологічної ОПП, яка функціонує у ЗВО технічного профілю, ГЕР рекомендує ввести або окремі дисципліни, або великі змістові модулі, які стосуватимуться галузевого термінознавства та галузевого перекладу.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Рекомендуємо напрацювати таку структуру ОПП, яка б гармонійно поєднувала (із відповідним відсотковим співвідношенням кредитів) ключові напрямки підготовки здобувачів освіти за спеціалізацією "Прикладна лінгвістика", окреслені під час вебінару НАЗЯВО "Формування якісної освітньої програми за спеціальністю 035 "Філологія", та забезпечувала логічну послідовність теоретичної та практичної підготовки. 2. Рекомендуємо підсилити блок дисциплін "ІТ-складової" освітніми компонентами зі змістовими модулями з корпусної і комп'ютерної лінгвістики, електронної термінографії тощо, а також більшою мірою наблизити ці предмети до лінгвістичної царини. 3. Рекомендуємо визначитися з коректною назвою ОК 16 (ідеться про машинний чи/та автоматизований переклад) та увідповіднити в структурі ОПП логіку набуття, закріплення та перевірки відповідних навичок перекладу. Крім того, доречним вважаємо введення ОК чи модуля, пов'язаного з постредагуванням машинного перекладу, яке насправді посідає дуже вагомий роль у діяльності сучасного перекладача. 4. Для більш коректного формування педагогічних компетентностей рекомендуємо спершу вивчати психолого-педагогічні основи діяльності вчителя/викладача, а тоді методику викладання іноземних мов. 5. Рекомендуємо визначитися з доцільністю практики ОК 20 або змінити її зміст для коректного забезпечення фактичної практичної підготовки студентів-лінгвістів 1 курсу. 6. Рекомендуємо визначитися зі змістом навчальної практики ОК21 та логічно доцільним часом її проведення. 7. Рекомендуємо ввести окремий ОК (наприклад, курсову роботи чи ін.), за допомогою якого було би можливо повноцінно забезпечити досягнення ЗК 13 та ПРН 19 щодо формування дослідницьких умінь і навичок. 8. Рекомендуємо ввести "Атестаційний екзамен" у структуру ОПП, визначивши відповідні кредити для цього ОК.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рекомендуємо спонукати здобувачів освіти до більш активної академічної мобільності.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Рекомендуємо розмістити програму "Атестаційного екзамену" на офіційному сайті ЗВО з метою надання здобувачам освіти вичерпної інформації про зміст, форми роботи та критерії оцінювання під час підсумкової атестації. 2. Рекомендуємо посилити науковий складник підготовки, передбачивши в програмах ОК конкретні дослідницькі завдання, форми їх перевірки та оцінювання.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Рекомендуємо розширити форми підсумкової атестації здобувачів вищої освіти, доповнивши тестові форми усними, практичними або комплексними завданнями, що дозволяли б повною мірою оцінити сформованість мовленнєвих, інформаційних і перекладацьких компетентностей. 2. Рекомендуємо напрацювати для атестаційного екзамену типи завдань, які б відповідали основним напрямкам підготовки за спеціалізацією "Прикладна лінгвістика" та продумати регламент іспиту таким чином, щоби він не порушував часових норм проведення атестації здобувачів.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Рекомендуємо переглянути кадрове забезпечення освітніх компонентів з метою посилення відповідності кваліфікації та професійного досвіду викладачів змісту ОК та прикладній філологічній спрямованості ОПП. 2. Рекомендуємо проєктній групі моніторити тематику публікацій викладачів ОПП, провести відповідну роботу з групою забезпечення, щоби назви і зміст публікацій (мінімум 5-и у фахових чи наукометричних виданнях) відповідали проблемній сфері освітнього компонента, який викладає кожен НПП, та узгоджувалися зі специфікою підготовки філологів у галузевому ЗВО. 3. Рекомендуємо спрямувати програми професійного розвитку викладачів на цільове підвищення кваліфікації або здобуття другої вищої освіти саме у сфері прикладної лінгвістики.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Рекомендуємо розглянути питання про обладнання комп'ютерних класів у приміщенні випускової кафедри (у тому числі лінгафонними установками чи програмами) для повноцінного забезпечення інформаційного складника підготовки. 2. Рекомендуємо придбати необхідні ліцензійні програми для викладання машинного та/або автоматизованого перекладу або укласти договори з відповідними провайдерами.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Рекомендуємо налагодити процеси моніторингу рівня кадрового потенціалу ОПП, відповідності кваліфікації та публікацій НПП освітнім компонентам, які вони забезпечують. 2. Рекомендуємо налагодити процеси внутрішнього моніторингу процедур проєктування ОПП з урахуванням всіх вимог галузевого Стандарту, принципів послідовності теоретичної та практичної підготовки здобувачів вищої освіти, проведення практик, підготовки до атестації тощо.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рекомендуємо на початку навчального року розмішувати програму "Атестаційного екзамену" для здобувачів 4 року навчання.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	ГЕР 03 ID 52688.xlsx	plceDCuXftG37nCLQDyL8LIyFkk1ZKbbp4BDOi1Ma/ Q=

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

СМИНТИНА ОЛЕНА ВАЛЕНТИНІВНА